

MIVD'er op uitzending

colofon

INGELICHT wordt uitgeven onder verantwoordelijkheid van de directeur Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD).

Dit informatiemagazine verschijnt twee maandelijks en is in principe bedoeld voor al het burger en militair personeel werkzaam bij de MIVD.

Deze publicatie wordt verzorgd door het Bureau Communicatie, Hoofdafdeling Bedrijfsvoering.

Eindredactie: M.A.M. Bemelmans-Oonincx

Redactie: Tlnt R.E. Mooijekind

Cartoon: Henk Slijkhuis

Redactieadres:

MIVD/Bureau Communicatie

Postbus 200701

2500 ES Den Haag

E-mailadres:

M.Bemelmans-Oonincx@co.dnet.

mindef.nl

Fotografie: Media Centrum MIVD,

Peter Wiezoreck

Vormgeving: Theo Olsthoorn en

Kommer de Heer Druk en

lithografie: UnitedGraphics

Opplage: 1.000 expl.

Deadlines INGELICHT

Mocht u de redactie van informatie willen voorzien, denk dan even aan de volgende data:

Inleveren	Verschijnings kopij	Verschijnings datum
11 juni		3 juli

De redactie behoudt zich het recht voor om bijdragen - waaronder ingezonden brieven - niet, gedeeltelijk of gewijzigd te plaatsen. Aan de inhoud van dit blad kunnen geen rechten worden ontleend.

Omslag: Kapitein Oostveen bij haar uitzendpakket.

I N H O U D S O P G A V E

3 Column

4 Deel MARID-archieven overgedragen

6 Hoofd Productie stelt zich voor

8 Zijn we verzekerd?

9 CIU praat kabinet bij

10 BICES: internet voor inlichtingendiensten

12 Uitzending naar Bosnië

maakt cirkel rond

14 Zesde jaarverslag naar Tweede Kamer

15 MIVD'ers lopen de City-Pier-City, Personeelsmutaties

16 Tips & Trucs (5)

In Memoriam: André de Klerk

* 30 juli 1947 (Schiedam) † 19 april 2003 (Enschede)

Op zaterdag 19 april 2003 is André de Klerk, interceptiemedewerker bij het Verwervingscentrum (VC) in Eibergen, als gevolg van een noodlottig ongeval overleden. Hij bezweek aan de gevolgen van een val bij hem thuis.

André de Klerk was werkzaam bij onze organisatie sinds 19 september 1979 toen hij in dienst kwam bij het toenmalige 898 Verbindingsbataljon in Eibergen. André de Klerk stond bekend als een harde werker, een vakman die zijn werk als interceptor met groot plezier uitvoerde.

Dit plezier straalde hij ook uit naar zijn vakgenoten, die hem altijd als een bijzonder fijne collega hebben ervaren. André was een rechtgeaarde Rotterdammer van "west" en liet dat ook merken. Niet voor niets hebben zijn nabestaanden gekozen voor bloemen in de kleuren rood en wit, de kleur van de voetbalvereniging Sparta.

Zowel in zijn werk als daarbuiten was André een gezelschapsmens die graag activiteiten uitvoerde met anderen. Hij mocht graag kaarten en hij was een verwoed bowler. Op donderdag 17 april jongstleden had hij nog, samen met collega's van het VC, deelgenomen aan de fietstocht van Kazerne Kamp Holterhoek in Eibergen.

Meer nog dan een gezelschapsmens, was André een

gezinsmens. Hij was gek met zijn kinderen en stak zijn bewondering voor zijn kleindochter Desiree niet onder stoelen of banken. Daarnaast had hij een bijzondere band met zijn echtgenote Martha, voor wie hij een belangrijke steun en toeverlaat was.

Op de rouwkaart van André staat een gedicht van zijn favoriete dichter, Jules Deelder:

*Vroeger of later/ga je dood/Dat staat als een paal/
boven water/Zo oud als Sparta/word je nooit/
En als je gaat/is het je tijd geweest/Dat is een ding/
dat zeker is/Zo niet/Of ter een hemel is/maar àlster één
is/dan zal je zien/dat de hemelpoort - o/brok in ons keel -/
verdacht veel weg heeft/van Het kasteel.*

Onze gedachten gaan uit naar Martha, de kinderen en kleindochter van André. Wij wensen ze veel sterkte toe de komende periode en de kracht om dit grote verlies te dragen. Wij zullen André missen.●

‘Communicatie is geen tovermiddel, maar het werkt wel’

Goede communicatie kan voorkomen dat irritaties uitgroeien tot problemen. Vrijwel allemaal hebben we tijdens ons werk wel eens te maken met problemen die worden veroorzaakt doordat ‘men het niet begrijpt.’ En in plaats van het uit praten reageren we ons af door te gaan lopen mopperen. Dat daarmee niets wordt opgelost zal u allen duidelijk zijn. Advies: praat eens wat meer met elkaar als dingen verkeerd gaan.

Bij een dienst als de MIVD is goede communicatie van groot belang. Via verschillende kanalen komt een overvloed aan informatie binnen. Het grootste deel hiervan wordt via geautomatiseerde systemen ontvangen, geselecteerd, doorgezonden en verwerkt. De procedures hierbij zijn doorgaans helder en de problemen meestal eenvoudig op te lossen.

Een stuk ingewikkelder schijnt het te worden als mensen in onderling overleg problemen moeten oplossen. Het is net alsof de communicatie dan stagneert en er ontstaan klachten. Klachten als: de leiding kent de problemen op de werkvloer niet; de teams stellen onduidelijke vragen; we weten niet wat de verwervende afdelingen allemaal doen. En zo kan ik nog wel even doorgaan. Het is duidelijk dat er op het gebied van onderlinge communicatie binnen de MIVD ruimte is voor verbetering.

De vraag die dan voor de hand ligt, is: hoe leer je mensen beter met elkaar communiceren? Het antwoord op die vraag is niet eenvoudig. In de ogen van sommigen van u kan dit mogelijk zelfs een cultuurschok teweegbrengen. We zullen binnen de MIVD, veel meer dan thans het geval is, moeten komen tot open communicatie.

Moeten we elkaar dan alles vertellen? Nee, maar over **wat** we doen hoeft geen waas van geheimzinnigheid te hangen. Tenslotte staat in de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Wiv 2002) precies aangegeven wat de taak is van de MIVD. En aan die wet houden we ons.

Hoe we precies aan onze informatie komen is een ander verhaal. Lang niet iedereen hoeft dat precies te weten. Een goede compartimentering is hier zeker op z'n plaats. Ook hier echter een waarschuwing: geef documenten niet onnodig een (te) hoge rubricering. Want dan kan het document maar beperkt worden verspreid, en kunnen er (te) weinig mensen kennis van nemen.

Hoe gaan we binnen de MIVD trachten de interne en externe communicatie te verbeteren? Onder meer door medewerkers van de verschillende afdelingen met elkaar in contact brengen, zoals bij de cursus middenmanagement. Mijn ervaring is dat als je elkaar kent, je bij een probleem ook gemakkelijker bij elkaar binnen loopt om een oplossing te zoeken. En dat heeft zeker de voorkeur boven elkaar bestoken met e-mail, telefoontjes en verwijten.

Daarnaast moeten we ons als MIVD'er goed realiseren dat we als dienst een product moeten leveren. Niet als afdeling, sectie, bureau of individuele

MIVD'er. Om dat te bereiken zullen we intern goed met elkaar moeten communiceren. Dus stel duidelijk vragen, maak goede afspraken, wees open en noem de dingen bij de naam, hul u niet in vaagheden en bovenal kom tijdig met de gevraagde informatie. Ook naar buiten zal de MIVD transparanter moeten worden. Onze taken zijn bekend, ze staan in de wet.

Echter te weinig mensen binnen de defensie-organisatie en daar buiten weten welke meerwaarde de MIVD voor hen kan hebben. Dat gaan we verbeteren door briefings te geven aan diverse opleidingsinstituten binnen Defensie. Uit te zenden eenheden worden door onze dienst op het vlak van (contra-) inlichtingen en veiligheid op de hoogte gesteld van de laatste ontwikkelingen in het inzetgebied. Ook de bewindslieden en ambtelijke militaire top van Defensie worden voortdurend geïnformeerd over de ontwikkelingen in de wereld. Op deze wijze ondersteunt de MIVD de krijgsmacht in haar primaire processen en geeft duidelijk en transparant aan wat we als dienst kunnen. Het voornemen bestaat om ook de Vaste Kamercommissie voor Defensie van de Tweede Kamer uit te nodigen voor een briefing over de taak en werkwijze van de MIVD.

Communicatie is geen tovermiddel. Problemen los je niet op door er alleen maar over te praten. Het oplossen wordt wel een stuk makkelijker als we van elkaar weten waarover we het hebben. Dat vereist van alle partijen (binnen bepaalde grenzen) duidelijkheid en de wil om er gezamenlijk uit te komen. Dus niet alleen problemen signaleren, maar bovenal elkaar aanspreken op de verantwoordelijkheden en in overleg oplossingen zoeken. Tenslotte is daar iedereen bij gebaat. ●

A blue ink handwritten signature, appearing to read 'B. Dedden', written over a horizontal line.

B. Dedden
Generaal-majoor

Generaal Dedden draagt Nieuw-Guinea-archieven over aan Nationaal Archief

MIVD maakt archieven

Rechts: M. van Boven, directeur van het Nationaal Archief (r) en generaal-majoor B. Dedden tekenen voor de overdracht

Links: Het Nationaal Archief geheel in het teken van de overdracht van de Nieuw-Guinea archieven

Onder: Onder de aanwezigen waren oud-bewindslieden De Jong en Toxopeus

Oud-inlichtingenofficier licht een tipje van de sluier op symposium

Aan de overdracht van de Nieuw-Guinea-archieven ging een symposium vooraf. Deze werd gehouden bij het Nationaal Archief in Den Haag. Onder de aanwezigen waren de oud-bewindslieden De Jong (destijds staatssecretaris marine) en Toxopeus (destijds minister van binnenlandse zaken, waaronder Nieuw-Guinea viel). Zij hebben een belangrijke rol gespeeld bij de dekolonisatie van het voormalig Nederlands grondgebied.

Onder druk van de internationale gemeenschap (met name de Verenigde Staten) was Nederland kort na de Tweede Wereldoorlog Indonesië kwijtgeraakt. Er was geen draagvlak voor koloniale aanspraak op de archipel. Een uitzondering leek Nieuw-Guinea. Het Nederlandse kabinet stelde zich tot doel de Papoea's op te voeden. Maar niet alleen Nederland had interesse in Nieuw-Guinea. Ook de Indonesische president Soekarno aasde op het eiland.

De heer C. van Westenbrugge, kapitein ter zee b.d., was de laatste inlichtingenofficier van de MARID op Nieuw-Guinea. Hij vertelde over de werkwijze van de marine inlichtingendienst. Hoe ze informatie inwonen en hoe ze analyses maakten over een mogelijk conflict tussen Nederland en Indonesië.

Uiteindelijk bleef het bij kleinschalige gevechten en sabotage-acties op en om het eiland. Mede door het werk van de MARID besloot het Nederlandse kabinet af te zien van aanspraak op het eiland. Tot ongenoegen van sommige Papoea's werd Nieuw-Guinea een van de Indonesische eilanden. ●

Uniek. Nog nooit vertoond en nieuw in de moderne geschiedenis. Voor zover bekend heeft een militaire inlichtingendienst nooit eerder haar archief beschikbaar gesteld voor het grote publiek. Generaal-majoor B. Dedden, directeur van de Militaire Inlichtingen en Veiligheidsdienst (MIVD), had er minder dan een minuut voor nodig. Met een vlugge handtekening droeg hij woensdag 9 april zo'n 35 meter archief over aan directeur M. van Boven van het Nationaal Archief.

MARID-archieven bron van informatie

"Het schenden van een briefgeheim is wettelijk strafbaar gesteld. Een goed inlichtingenman zal (als hij dat ongemerkt kan doen) niet schromen om kennis te nemen van de inhoud van bijvoorbeeld aan een verdachte politieke figuur gerichte brief. Een inlichtingenman zal zich rustig inlaten met een bende smokkelaars en deze geen voetbreed in de weg leggen, mits hij van hen waardevolle politieke inlichtingen kan verkrijgen.

Het werk van iedere inlichtingendienst is in zekere mate subversief en strijdig met de bestaande rechtsorde. Dit feit dient eenvoudig te worden geaccepteerd. Een inlichtingenapparaat dat slechts geoorloofde paden bewandelt en uitsluitend met brave broeders werkt zal nooit enig resultaat

van betekenis boeken en kan, als waardeloos object, beter worden opgeheven."

Aan het woord is Aike van der Ploeg. Tijdens het symposium bij het Nationaal Archief hield hij een voordracht. Zijn uitspraken over de kenmerken van een goed inlichtingenman zijn niet van hem zelf. Het is ontleend aan de notulen van een vergadering op 4 juli 1950. Het is een van de documenten die hij in het MARID-archief aantroef.

Volgens Van der Ploeg zijn er meer leuke of interessante aanknopingspunten terug te vinden in het archief. Deze kunnen aanleiding zijn voor nader onderzoek.

Zo zijn gecodeerde berichten in het archief gevonden. "Voor zover mij bekend is dat de eerste keer ter wereld dat die openbaar worden", zei Van der Ploeg.

Ook legde de MARID allerlei gegevens vast over dorpen

openbaar

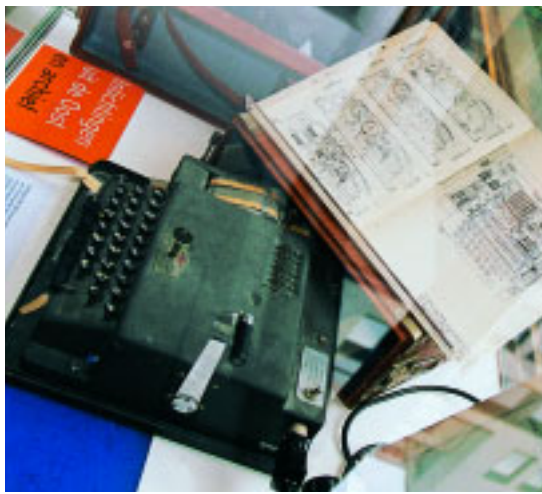
Het leek allemaal zo makkelijk, maar dat is schijn. Aan de overdracht ging veel werk vooraf. Niet in de laatste plaats omdat de archieven van de Marine Inlichtingendienst, de MARID (voorloper van de MIVD)

waren verspreid. Voor Aike van der Ploeg en Jill Gaillard werd het een taaie klus, want het was onduidelijk waar de archiefdelen precies lagen opgeslagen.

Van der Ploeg werkt inmiddels zeven jaar in opdracht van de Centrale Archief Selectiedienst (CAS) bij de MIVD. Het begon allemaal toen hij in 1997 'even bij zijn baas moest komen.' De chef wilde weten of Van der Ploeg er problemen mee had als er een veiligheidsonderzoek naar zijn persoon werd uitgevoerd. Diezelfde avond werd er bij huize Van der Ploeg aangebeld. Het waren twee personen van de toenmalige MID voor het veiligheidsonderzoek. "Binnen drie dagen was het onderzoek afgerond. Ik heb begrepen dat dat heel snel is", zegt Van der Ploeg vijf jaar na dato.

Niet veel later kon Van der Ploeg aan de slag. Zijn taak was duidelijk: breng het archief van de MID op orde. Hij kreeg daarbij hulp van Gaillard.

Het ministerie van Defensie wist niet waar en hoe groot het archief eigenlijk was. "Ze dachten dat het ongeveer 250 meter lang zou zijn." Van der Ploeg schatte het na enkele weken inventariseren op zo'n 1400 meter. "Eigenlijk waren het geen archieven", bekent Van der Ploeg. "Het waren collecties."

Op verschillende plaatsen doken documenten van de inlichtingendienst op. In het begin was er nauwelijks samenhang. En dat mocht niet. Op grond van de Archiefwet zijn alle overheidsinstanties -en dus ook de toenmalige Militaire Inlichtingendienst (MID)- verplicht een goed toegankelijk en compleet archief te beheren. Er mochten dus ook niet zomaar stukken vernietigd worden.

"Bij de Militaire Inlichtingendienst is minder vernietigd dan werd gedacht", zegt Tweede Kamerlid Gerrit Valk. Valk was voorzitter van de werkgroep Onderzoek Archieven van de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten. Deze werkgroep werd opgericht toen de archieven van de veiligheidsdiensten in opspraak raakte.

Valk constateerde dat zowel de MID, BVD (Binnenlandse Veiligheidsdienst) als de IDB (Inlichtingendienst Buitenland) destijds ongeoorloofd stukken hadden vernietigd. Dat de vernietiging bij de voormalige militaire inlichtingendienst mee viel 'was niet te danken aan een goed beleid, maar aan chaos', aldus Valk. "Defensie was het overzicht kwijtgeraakt. Dat was geluk bij een ongeluk." Hierdoor is een hoop historisch materiaal gespaard gebleven.

Generaal Dedden heeft niet het volledige MIVD-archief over gedragen aan het Nationaal Archief. Het gaat om het Nieuw Guinea-archief van de Marine Inlichtingendienst (MARID) over de jaren van 1945 tot en met 1963. "Met het zetten van de handtekening", zei Dedden, "komt er geen einde aan de verbeteractiviteiten van archivering bij de MIVD. Nog dit jaar zal een begin worden gemaakt met het digitaliseren van het correspondentie- en beeldarchief. Daarmee hebben we de archivering van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst naar een hoger plan getild", aldus Dedden.●

Rekenkamer is tevreden over werkwijze bij MIVD

De MIVD is goed bezig. Dat concludeert de Algemene Rekenkamer na een kort vooronderzoek. Omdat de inlichtingendienst haar bedrijfsprocessen duidelijk heeft beschreven, maakt de organisatie een 'uitermate verzorgde indruk.'

Gé Knol en Yiman Fung van de Rekenkamer hielden een vooronderzoek in het kader van het 'Actieplan Terrorismebestrijding en Veiligheid'. Ze onderzochten onder andere of de MIVD doelmatig te werk gaat. Vaak wordt aan de hand van zo'n vooronderzoek beslist in welke richting het vervolgonderzoek moet gaan. Bij de MIVD bleek er geen nader onderzoek nodig.

"Dit heb ik in 27 jaar niet meegemaakt", aldus Gé Knol van de Rekenkamer. Hij concludeert dat het functioneren van de organisatie zowel op papier als in de praktijk is verbeterd. De MIVD heeft 'met succes serieus werk' gemaakt van de reorganisatie.

Knol en Yiman werkten 21,5 dag aan het onderzoek. Om de organisatie te begrijpen hebben ze de eerste dagen veel gelezen. Daarna hebben ze aan de hand van praktijkvoorbeelden de bedrijfsprocessen getoetst. Ten slotte hebben ze een dag doorgebracht bij de afdeling Verbindingsinlichtingen om met eigen ogen te zien hoe er wordt gewerkt.

Overigens gaf Knol toe dat het onderzoek van de rekenkamer zich beperkte tot de beschrijving en uitvoering van de bedrijfsprocessen. Hij kan geen uitspraak doen over de kwaliteit van de MIVD-producten. Wellicht een interessante invalshoek voor een ander onderzoek, aldus Knol.●

op Nieuw-Guinea. Deze informatie varieert van bevolkings-samenstelling, huisvesting, religie en dorps hoofden. Met name voor antropologen zou dit interessant kunnen zijn.

Ook trof Van der Ploeg informatie aan over een vergadering in 1955 in Bandung. Daar was destijds een vergadering van de zogenoemde ongebonden landen als Indonesië, Egypte, India en het voormalig-Joegoslavië. Deze landen behoorden tijdens de Koude Oorlog noch tot het Oosten, noch tot het Westen. Evenmin lieten ze zich voor het karretje spannen door de grote mogendheden en waren daarom interessant voor de inlichtingendiensten.

Tot slot wees Van der Ploeg op documenten over conflicten tussen Laos en Vietnam. De crises tussen deze twee landen waren de aanzet tot latere Vietnam-oorlog.●

INTRODUCTIECURSUS OOK EEN AANRADER VOOR DE OUDE ROTTEN IN HET VAK

Op 24 en 25 maart jongstleden is alweer de zevende introductie cursus MIVD gegeven. Deze cursus, die in samenspraak met de dienstleiding en de Medezeggenschapscommissie (MC) tot stand is gekomen, heeft als doel om nieuwe medewerkers een goed beeld te geven van de organisatie waarin zij komen te werken.

Door Ronald Snijders

Zelf ben ik al enige jaren werkzaam bij de MIVD, waarbij ik mijn dagelijkse werkzaamheden verricht op enige afstand van Den Haag. In de loop der jaren heb ik ervaren dat de afstand Den Haag-Eibergen niet alleen in kilometers groot is, maar ook in de beleving van de medewerkers. Het is daarom soms moeilijk om een compleet beeld van de MIVD te krijgen. Ook voor medewerkers die al jaren voor de organisatie werken, zou het goed kunnen zijn een dergelijke cursus te volgen. Om te ervaren of de cursus aan de verwachtingen voldoet, en om er zelf nog wat van op te steken, heb ik deze cursus gevolgd.

Joosje Fortuin en Eelze Noorman beten het spits af en introduceerde de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (Wiv) en de Inlichtingen- en Veiligheidsbehoefte Defensie (IVD), beide bepalend voor de (uitvoering van) de werkzaamheden van onze dienst. Na een duidelijke uitleg hierover kwamen verschillende afdelingshoofden, bureauhoofden of hun plaatsvervangers aan het woord. Zonder uitzondering wisten zij op een heldere en enthousiaste manier uiteen te zetten wat de werkwijze en taakstelling van hun afdeling is. Diverse keren kwam naar voren dat verschillende afdelingen gebukt gaan onder een zware werklast met een tekort aan personeel. De nieuwelingen wezen mij erop dat het opvallend was dat weinig afdelin-

gen blijk gaven het vermogen te bezitten hun eigen afdeling kritisch door te lichten en door effectieve maatregelen en prioriteitstelling een juiste balans weten te vinden tussen capaciteitsproblemen en taakstelling.

Het bureau OSINT hechtte zoveel waarde aan een goede introductie dat ze met bijna het hele bureau voor de groep stonden. Met name Wim Bartelds kon zijn enthousiasme niet onder stoelen of banken steken. Hij benadrukte nog eens fijntjes dat 80 % van de informatie via open bron te verkrijgen is en de Wiv dit ook als eerste middel verplicht stelt. De vertegenwoordiger van de Current Intelligence Unit (CIU) schetste een actueel beeld van de situatie in Irak, dat zeer gewaardeerd werd.

Tijdens deze cursus heb ik kennisgemaakt met een nieuwe groep enthousiaste mensen die de MIVD zijn komen versterken. Ik hoop dat deze introductie cursus het begin is van een goede begeleiding op hun verdere weg bij de MIVD zodat zij dit enthousiasme blijven behouden.

Dat deze cursus een absolute must is voor nieuwe medewerkers hoeft geen betoog maar het is zeker een aanrader voor mensen die al langer bij de MIVD werken en nog geen goed beeld hebben van alle afdelingen en hun onderlinge samenhang. ●

‘Ik heb altijd aan de

Na een nieuwe directeur en een nieuwe hoofd bedrijfsvoering is er nu ook een nieuwe hoofd Productie. Vanaf 1 mei is de 51-jarige Koen Hermsen de nieuwe ‘P’ zoals die functie in de wandelgangen heet. Daarnaast is hij samen met het hoofd bedrijfsvoering plaatsvervangend directeur van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst. Na een kennismakingsperiode gaat Hermsen als commandeur van de Koninklijke Marine aan de slag.

De plaatsing bij de MIVD kwam onverwacht. Hermsen werkte als Commandant van de Onderzeedienst en was deelnemer in de Leergang Topmanagement Defensie (LTD) bij het IDL toen hij werd gevraagd voor de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst. “Ik was blij verrast, maar heb me nog niet kunnen voorbereiden op het werk. Het was allemaal op korte termijn. Maar wel plezierig.”

De Koude Oorlog was nog in volle gang toen Hermsen als jonge officier verschillende functies vervulde aan boord van onderzeeërs. Van jongste officier tot commandant. Hij heeft destijds veel operationele missies (patrouilles) uitgevoerd. “In die zin is er een verband te leggen naar het werk van de MIVD”, beaamt hij. “De Nederlandse onderzeeërs zijn bij uitstek geschikt en uitgerust voor inlichtingenoperaties.” Dat was destijds zo en dat is nog steeds zo.

Hermsen beschikt volgens eigen zeggen over een mix van operationele en bestuurlijke ervaring. Bij de Onderzeedienst hield hij zich veel bezig met het opwerken, oefenen en uitvoeren van operationele missies van de diverse boten. Deze organisatie is daarbij op onderzeeboot-engineering gebied het expert center van de KM. Veel van het personeel vaart daarbij als *sea rider* regelmatig met de boten mee om het personeel te ondersteunen, zowel technisch als operationeel. Hermsen heeft daarnaast ook veel ervaring opgedaan bij de “bovenwatervloot”, de fregatten en het Nederlands eskader.

Tijdens zijn plaatsing op de Nederlandse Antillen was Hermsen chef-staf van de Commandant Zeemacht in het Caribische gebied (CZMCARIB). Het was een van de plaatsingen waar hij veel bestuurlijke ervaring op deed. Zo’n 1200 militairen van de Koninklijke Marine (vloot en mariniers), de luchtmacht en landmacht werkten verspreid over zes eilanden met Antillianen en Arubanen samen. In een zelfstandige bestuurs eenheid ver weg van Nederland. De marine- en kustwacht eenheden traden daar op in internationaal verband en werden voornamelijk ingezet voor de zogeheten ‘counter drug-operaties.’ In samenwerking met de Amerikanen, Britten, Fransen en Colombianen werden heel wat successen behaald.

In die functie kreeg Hermsen op Curaçao ook te maken met de voorloper van de huidige MIVD. Daarover zegt hij nu: “Ik heb altijd aan de kant gestaan die informatie aanleverde. Zowel bij de Onderzeedienst als in ‘de West’ (de Nederlandse eilanden in het Caribische gebied, red). Wat daarna met de informatie gebeurde overzag ik nauwelijks. Wat dat betreft was de inlichtingendienst een soort ‘black box’. Ik kijk er dus naar uit om een totaal zicht te krijgen over

kant gestaan die informatie aanleverde'

het werkveld en het -proces van de MIVD. Ik ben met name geïnteresseerd in de klant-leverancier-relatie, zowel richting de politiek als richting de operationele commandanten.”

“We bevinden ons in een defensie-organisatie die een enorme verandering ondergaat. De vraag is in hoeverre de MIVD mee moet veranderen en ‘zo ja’ of ons veranderingsproces gelijk loopt aan die van de krijgsmacht-delen en de centrale organisatie. Het zijn vragen die ik zelf nu alleen nog maar kan stellen en waar ik nog geen antwoord op kan geven”, aldus Hermsen tijdens zijn introductieperiode begin april.

Over zijn stijl van leiding geven zegt de commandeur: “Ik ben iemand die vindt dat goede ideeën ontstaan op de werkvloer. Als P kan ik daar richting aan geven. In die zin ben ik stuurman. Maar voor een veilige koers ben ook ik afhankelijk van de navigatoren, de operators en de technici in het bedrijf.”

“Zo gaat dat ook op een fregat”, vervolgt hij. “Op een fregat zijn veel specialismen verenigd, net zo als hier. Een commandant brengt alle specialisten bij elkaar en zoekt een balans in de belangen die er zijn.” Dit kan betekenen dat Hermsen niet altijd een verzoek kan belonen of een suggestie kan honoreren. De belangen afwegende moet hij soms zeggen: Nee, nu even niet! “Maar dat doe ik dan wel altijd met een uitleg.”

Hermsen is niet alleen een marine man, maar ook een maritieme man. Allerlei soorten watersport vormen zijn hobby. Hij houdt veel van diepzee dui-

ken. “Maar dan wel in warm water”, voegt hij daar aan toe. Aangezien hij jaarlijks op bezoek gaat bij de familie van zijn Curaçaose vrouw, heeft hij genoeg gelegenheid daartoe.

Hermsen is getrouwd met een Antilliaanse die afstamt van de eerste Nederlanders die zich reeds in de zeventiende eeuw vestigden op de benedwindse eilanden. Ze hebben twee zoons, waarvan er een marine-officier is en binnenkort afstudeert aan het Koninklijk Instituut Marine (KIM). Zijn jongste zoon werkt in de installatietechniek.

Werken bij MIVD betekent een weekend-huwelijk voor de nieuwe Hoofd Productie. Zijn huis in Den Helder zal hij moeten afwisselen met een kamertje in Den Haag. In marine termen: ‘een boord plaatsing.’

In zijn werkomgeving probeert Hermsen verbondenheid te creëren. Hij heeft dat geleerd bij de Onderzeedienst waar hij altijd met veel liefde heeft gewerkt. In een kleine ruimte onder water ontstaat een aparte bedrijfscultuur. “Het is een jeugdige

club waar de commandant 32 jaar is en de oudste onderofficier hoogstens veertig jaar. Er is een enorme groepsbinding en een positieve sociale controle. Je bent samen uit en thuis en werkt dwars door de rangen heen.”

Het is de verbondenheid van mens, machine en bemanning die Hermsen het meest aanspreekt. “Uit mijn ervaring blijkt dat wanneer er geen verbondenheid is, het werk moeilijker loopt. Werken vanuit een gezamenlijk doel maakt het alleen maar makkelijker.”●

Commandeur Hermsen begon zijn carrière in 1970 bij het Koninklijk Instituut Marine. Vier jaar later begon hij als jongste officier bij de onderzeedienst. Tot 1985 doorliep hij daar een aantal verschillende functies. Van jongste officier, navigatie-officier tot oudste officier. Daarna begon hij aan de ‘fail or pass’ commandantenopleiding in het Verenigd Koninkrijk. De resultaten waren goed en dus werd hij aansluitend commandant van een onderzeeër. In een periode van vijf jaar voerde hij het bevel over twee onderzeeboten.

Na de Hogere Krijgskundige Vorming (HKV) werd hij eer-

ste officier op het luchtverdedigingsfregat (L-fregat) de Witte de With. Hierna keerde hij weer terug bij de Onderzeedienst, maar deze keer in diverse staffuncties aan de wal.

Van '94 tot '96 was hij commandant van Hr. Ms. Pieter-Florisz. Hoogtepunt was de deelname aan de embargo operaties tegen het voormalig Joegoslavië, Sharp Guard.

Hermsen was ook betrokken bij de verkoop van fregatten aan de Verenigde Arabische Emiraten. Als varend commandant leidde hij de Arabische bemanningen op. Hij droeg achtereenvolgens de Abraham Crijnsen, de Kortenaer en de

Piet Hein over. De cultuurverschillen waren enorm, maar hij heeft er veel van geleerd.

Een plaatsing op Curaçao als chef-staf van de commandant zeemacht in het Caribische gebied (CZMCARIB) volgde. In die tijd was hij ook plaatsvervangend Commandant voor de Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba (KWNA&A).

Twee jaar geleden kwam hij terug naar Nederland en werd Commandant van de Onderzeedienst. Sinds 1 mei is hij officieel Hoofd Productie van de MIVD.●

ZIJN WE VERZEKERD VOOR SCHADE TIJDENS EEN DIENSTREIS?

Stel: een ambtenaar gaat op dienstreis naar Eemnes en neemt zijn eigen fototoestel mee. Tijdens de pauze fotografeert hij de vogels in de polder aldaar. Na de fotosessie wordt er getankt bij een pompstation en steelt iemand het toestel uit de auto. Wordt de camera dan vergoed?

Door Anneke Bader

Het antwoord is 'nee'. Het fototoestel is privé-eigendom en heeft geen relatie met de dienstreis. Het attribueert is niet nodig om het werk uit te voeren en de werkgever zal het dus niet vergoeden.

Het is maar een voorbeeld, maar wel een die duidelijk maakt hoe de regels zijn. Omdat er nog onduidelijkheid bestaat over de positie van de werknemer bij oefeningen en dienstreizen zet personeelszaken de regelingen nog eens op een rijtje.

Een ambtenaar is verplicht schade zoveel mogelijk te voorkomen en te beperken. Lijdt de persoon toch verlies, dan biedt de bestaande rechtspositie met art. 88 Burgerlijk Ambtenarenreglement Defensie (BARD) voor het burgerpersoneel en art. 115 Algemeen Militair Ambtenarenreglement (AMAR) voor militair personeel voldoende dekking om schade te vergoeden met toepassing van de Regeling schadevergoedingen 1985.

Wel dient de geleden schade of het verlies van eigendom te zijn ontstaan in verband met de dienstuitoefening. Het voorbeeld met de fotocamera toont aan dat de enkele omstandigheid dat schade is ontstaan tijdens de diensturen niet leidt tot aanspraak. Het advies luidt dan ook altijd af te wegen of het noodzakelijk of redelijk is om bepaalde privé goederen bij zich te hebben of te

bewaren in de dienstruimten.

Bij een dienstreis naar het buitenland komen de noodzakelijk gemaakte kosten van een reisverzekering voor vergoeding in aanmerking. Dat gebeurt op basis van artikel 13 van de Regeling Dienstreizen Defensie. Het verdient dan ook aanbeveling het onderwerp reisverzekering van tevoren te bespreken met degene die de reisopdracht verstrekt. Maar ook hier geldt dat alleen de goederen die betrekking hebben tot de dienstreis zijn gedekt.

Defensie realiseert zich dat het afsluiten van een collectieve reisverzekering goedkoper is

dan het aangaan van individuele reisverzekeringen. Daarom onderzoekt de werkgever dan ook of het afsluiten van een dergelijke collectieve verzekering bij buitenlandse reizen tot de mogelijkheden behoort. ●

Het is even voor achten als luitenant ter zee 1 drs Wim Meijer zijn auto instapt. Behendig baant hij zich een weg door de ochtendspits naar 'down town' Den Haag. De bestemming is het Defensie Crisis Beheersingscentrum (DCBC). Op zich niets nieuws, want hij rijdt regelmatig naar het DCBC. Toch is het deze keer anders. Deze keer zal een aantal kabinetleden zijn verhaal aanhoren.

Meijer is van de Current Intelligence Unit (CIU). Hij is een van de drie militairen die dagelijks het DCBC bijpraat over de militaire stand van zaken. Met uitzondering van de periode tussen Kerst en Oud en Nieuw is er elke werkdag een briefing. Een CIU-medewerker krijgt dan een kwartier de tijd om de plaatsvervangend Chef-Defensiestaf en andere bureauhoofden van het DCBC in te lichten over de militaire situatie in bepaalde delen van de wereld.

De CIU bestaat uit drie groepen. Er is een bureau voor algemene zaken en ze hebben zeven dienstploegen die informatie verzamelen en continu in contact staan met de Nederlandse troepen in het buitenland. Het derde bureau houdt zich bezig met briefings. Het bestaat uit drie militairen die briefings geven en drie militairen die de briefings helpen voorbereiden.

Binnen de NAVO-definitie behelst Current intelligence het gehele van inlichtingen, van tactische tot strategische informatie voor de komende 72 uur. ●

Op de klok in de het DCBC is het kwart voor negen 'local time' wanneer minister-president J.P. Balkenende plaats neemt aan een van de tafeltjes in de briefing-ruimte. Rechts van de premier zit minister De Hoop-Scheffer (Buitenlandse Zaken) en links van hem staatssecretaris Van der Knaap (Defensie). Ook aanwezig zijn minister De Boer (Verkeer en Waterstaat) en staatssecretaris mevrouw Van Ardenne (Ontwikkelingshulp). Minister van Financiën Hoogervorst komt enkele ogenblikken later binnen.

Rustig en gedisciplineerd vertelt Meijer zijn verhaal. Bewapend met aanwijsstok en afstandsbediening licht hij de situatie in Irak toe. Berichten die via de internationale media tot ons komen, worden bevestigd of ontkracht. Het is de tweede briefing in een reeks die zich wekelijks herhaalt.

MIVD houdt beslissingsmakers van dag tot dag op de hoogte

Current Intelligence Unit *brieft* militaire top en kabinet over de toestand in de wereld

briefen (overg.; briefte, h. gebrieft) [na 1950] Eng. to brief (inlichten)], een briefing geven, syn. instrueren: hij wordt gebrieft over de gewijzigde strategie.●

De geschiedenis van de CIU begint tijdens de crisis op de Balkan. Toen de onlusten in het voormalig-Joegoslavië aanhielden werd er een bureau opgericht van twee landmacht'ers, twee luchtmacht'ers en twee marine-mannen. Vanuit een normale werkkamer volgden zij de oorlog in Bosnië op de voet.

Later werd dit bureau uitgebreid met meer taken en meer mensen.

De bijdrage aan de ochtendbriefing van het DCBC werd steeds belangrijker. Daarnaast startte de MID met een 24 uren bereikbaarheid. De

militairen waren van de inlichtingendienst maar werden ondergebracht bij het DCBC. In die tijd

noemden ze het bureau nog de 'MID-cel' en hielden ze zich al bezig met current intelligence zoals we

dat nu kennen. De naamswijziging naar CIU lag voor de hand en werd een feit toen zij zich vestigde op de

Frederikkazerne. Met de komst van de CIU werd de briefingsfunctie, die tot dan toe door slechts één per-

soon werd ingevuld, geformaliseerd. Vanaf toen zouden drie briefers het DCBC en de meeste andere

briefings gaan verzorgen.●

De minister-president luistert aandachtig naar luitenant ter zee Meijer. Balkenende zit er bij zoals we hem kennen van de televisiebeelden uit de Tweede Kamer: achterover leunend en met het wijs- en middelvinger aan de wang. Geïnteresseerd bekijkt hij de situatieschetsen op het projectiescherm.

Als de vragen van de premier na afloop beantwoord zijn, beëindigt defensie-minister Kamp de bijeenkomst. Met een aantal bewindslieden praat Meijer nog wat na, voordat hij weer terugkeert naar de Frederikkazerne.

In de auto legt Meijer uit dat hij zich niet waagt aan voorspellingen op lange termijn. Dat is niet het werk van de CIU. De inlichtingen-eenheid CIU beperkt zich tot de relevante strategische en tactische informatie voor de komende 72 uur. 72 uur is de NAVO-standaard als het gaat om 'current intelligence.'

Vlak voor de ingang van 'gebouw 32' bekent Meijer dat iemand die briefings geeft van goede huizen moet komen.

Vaak begint de werkdag van de 'briefer' tussen vier en vijf uur 's morgens, zodat hij de laatste informatie van de dienstploeg en de afdeling Analyse en Rapportage (AA&R) in zijn briefing

kan verwerken. Een 'briefer' moet goed op de hoogte zijn van de ontwikkelingen in de wereld om een juiste selectie te maken. In vijftien minuten tijd kan je niet alles vertellen. Een briefing is tijd en plaats gebonden. De ene keer ligt het zwaartepunt van de briefing in het Midden Oosten, de andere keer

in het Verre Oosten. Het is daarbij belangrijk dat de 'briefer' de visie van de MIVD op ontwikkelingen in de wereld presenteert. De toehoorders kunnen hun beleid of adviezen daarop afstemmen. "De 'briefer' heeft altijd te maken met hooggeplaatste personen waarbij je je geen fouten kan permitteren. Je draagt tenslotte de visie van de MIVD uit."●

BICES is geen communicatiemiddel, het is geen software, het is geen computer.

Het is noch hardware en evenmin informatie. BICES is niets anders dan een wereldwijd verspreid internationaal netwerk van computers voor het uitwisselen van militaire inlichtingen. "Wij zijn eigenlijk een intranetprovider voor inlichtingendiensten", zegt luitenant-kolonel Roel Berghuis.

Wat is het NATO BICES-Agency?

BICES is de afkorting voor Battle Field Intelligence Information Collection & Exploitation System. Bij het BICES-Agency werken 34 mensen van de verschillende lidstaten.

Hoewel BICES een NAVO-initiatief is, is het netwerk formeel geen eigendom van de Noord Atlantische Verdragsorganisatie. BICES is van de deelnemende inlichtingendiensten en wordt direct door de lidstaten betaald. Het BICES-Agency komt niet voor op de NAVO-begroting.

Volgens luitenant-kolonel R. Berghuis bestaat er onduidelijkheid over de status van het agentschap. Sommigen denken dat het de inlichtingendienst van de NAVO is. Dat klopt niet. "Er bestaat geen NAVO-inlichtingendienst. We hebben allemaal onze nationale inlichtingendiensten die in NAVO-verband samenwerken", benadrukt hij. ●

Overste Berghuis werkt voor het BICES-agentschap in Brussel

'Wij zijn eigenlijk een intranetprovider voor inlichtingendiensten'

Berghuis is 'our man in Brussels'. Hij is de enige Nederlandse militair die werkt op het BICES-Agency bij het NAVO-hoofdkwartier in de Belgische hoofdstad. Op het bordje bij zijn bureaudeur staat dat Berghuis zich bezig houdt met 'plans and requirements'. In de praktijk betekent dit dat hij allerlei projecten leidt voor de uitbreiding van het inlichtingencomputernetwerk.

Net zoals bij het internet is BICES niets meer dan een netwerk van computers. Er zijn netwerkcomputers (servers) waarop informatie staat en er zijn werkstations die de informatie toegankelijk maken. Eveneens als bij het echte internet zijn de computers met elkaar verbonden met (telefoon)-landlijnen en straal- en satellietverbindingen.

Hoewel het BICES-Agency officieel alleen het netwerk in de lucht houdt, doet het NATO-agentschap meer. Veel meer. Berghuis geeft een voorbeeld. "Stel een land of organisatie wil dertig aansluitingen. Officieel moeten zij zelf voor de computers en software zorgen, maar vaak doen wij dat toch voor hen. In de praktijk blijkt dat namelijk makkelijker, sneller en efficiënter te werken."

"BICES is een middel om direct samen te werken", gaat de luchtmachtofficier verder. "Een aansluiting op BICES zou in principe onderdeel van de basiswerkomgeving van iedere inlichtingenganalist moeten zijn. Dit heeft ook als voordeel dat je bij uitwisselingen met een gelijke werkomgeving werkt. Je verliest geen tijd en energie om mensen opnieuw in te werken."

Dit jaar is het aantal gebruikers van BICES gestegen van zeshonderd naar negenhonderd. Toch gebruikt nog niet iedereen het inlichtingennetwerk zoals het bedoeld is. Berghuis zegt dat Turkije een uitzondering is. In dat land werken de analisten wel zelf met het systeem. Ook de nieuwe NAVO-lidstaten gaan fanatiek aan de slag met het netwerk. Zij publiceren enorm veel op het inlichtingennetwerk. Berghuis is daar zeer tevreden over. "De wereld verandert vandaag de dag zo snel, dat je 'te laat bent' met je analyses, als je geen informatie deelt."

De laatste jaren geniet BICES steeds meer bekendheid binnen de inlichtingenwereld. Voorheen was het Amerikaanse inlichtingennetwerk LOCE (Linked Operations Intelligence Center Europe) de norm. Nu is LOCE niet meer dan de Amerikaanse bijdrage aan BICES. Ze leveren webservices, waaronder e-mail, en een inhoudelijke bijdrage.

BICES voorziet in een behoefte omdat in het verleden bleek dat de beschikbaarheid van het LOCE-netwerk niet onder alle omstandigheden was gegarandeerd. De beschikbaarheid valt bijvoorbeeld weg

wanneer het om een niet door Amerika gesteunde operatie gaat. De lidstaten wilden daar niet afhankelijk van zijn en ontwikkelden binnen de NAVO-structuur het BICES-netwerk.

"Bij BICES heeft iedere lidstaat dezelfde belangen", legt Berghuis uit. Het netwerk valt onder de verantwoordelijkheid van de 'board van directors'. Deze bestaat uit alle directeuren of vertegenwoordigers van de militaire inlichtingendiensten die deelnemen aan BICES.

"De NAVO is een consensus-organisatie. Als de lidstaten het niet eens zijn, gebeurt er niets", legt Berghuis uit. "In de praktijk komt dat niet voor, want misschien niet nu, maar wellicht in de toekomst heeft een lidstaat de steun nodig van de anderen." Dit betekent dat er altijd moet worden samengewerkt.

De kracht van BICES is, zoals Berghuis zegt: 'mul-

tinational intelligence sharing.' Samenwerking tussen de lidstaten dus. Desondanks komt het voor dat een land niet alle beschikbare informatie publiceert op BICES. Maar volgens Berghuis zijn er desondanks altijd genoeg landen die inzien dat je inlichtingen moet delen.

Een van de doelen van het BICES-netwerk is de verschillende inlichtingenorganisaties -met name de analisten- direct met elkaar in contact te brengen. BICES creëert een soort ontmoetingsplek waar je de meeste actuele gegevens met elkaar uitwisselt.

Wil je als BICES-gebruiker 'even apart' met andere BICES-gebruikers dan is er de zogeheten 'Community of Interest' (CoI). Een 'community of interest' is een afgeschermd deel van het BICES netwerk waar alleen geautoriseerde personen of landen aan mogen deelnemen. Hier geldt het 'need to know-principe', want je komt er alleen in via een wachtwoord. 'Pottenkijkers' blijven buiten de deur.

Er zijn verschillende 'Communities of Interest'.

Zo is er één voor Balkan en één voor het Midden Oosten. Op die CoI's komen de specialisten op dat gebied samen. Sinds kort is er ook een 'community' voor Afghanistan. Die laatste is er gekomen op verzoek van het Duits-Nederlands hoofdkwartier in Kaboel. Zij voeren nu het commando over de International Security Assistance Force (ISAF) in Afghanistan en wilden ter plekke de mogelijkheid hebben om informatie via het netwerk te delen.

Berghuis is net terug uit Kaboel om het bestaande inlichtingen-netwerk daar uit te breiden. Nu is een aantal BICES-werkstations via de satelliet aangesloten op het BICES-netwerk. Samen met zijn medewerkers heeft hij het aantal aansluitingen uitgebreid.

Omdat BICES niet van de verdragsorganisatie is, maar van de NAVO-lidstaten zelf heeft het netwerk meer mogelijkheden. Als BICES eigendom van de NAVO zou zijn geweest, mocht het bijvoorbeeld niet in Afghanistan gebruikt worden. Want daar wordt niet in NAVO-verband opgetreden.

Als een BICES-gebruiker informatie zoekt, dan gaat hij of zij naar het kaartenbakje. De computer zoekt vervolgens naar het juiste document met behulp van de eerder opgegeven meta-gegevens. Het programmaatje 'Open Sesame' laat vervolgens zien welke documenten aan de zoekgegevens voldoet. Pas als de gebruiker meent dat een document aan zijn wensen voldoet kan hij of zij de informatie binnenhalen.

Deze manier van werken voorkomt netwerkbelasting. De gebruiker leest eerst het kaartje voordat deze meteen megabytes aan informatie over het netwerk stuurt.

Bovendien zorg de toepassing er voor dat informatie makkelijk terug te vinden is en dus niet op de eigen harde schijf gekopieerd hoeft te worden. Er is dus ook minder 'schijfopslag belasting' en de integriteit van data is daarmee gegarandeerd.●

De geschiedenis van BICES

In de jaren zestig deed het research instituut DARPA (vergelijkbaar met het Nederlandse TNO) op verzoek van de Amerikaanse leger onderzoek naar een zogeheten wide area networks (WAN). Ze onderzochten hoe informatie snel via computer en telefoonlijn verstuurd kon worden.

Het idee sloeg aan en de Amerikaanse universiteiten adopteerden het principe. Uit het computernetwerk dat zij opbouwden kwam het internet voort. Onafhankelijk daarvan bouwde het Amerikaanse leger ondertussen ook een eigen netwerk op. In 1980 deed een studiegroep in opdracht van de 'NATO Intelligence Board' onderzoek naar een technisch veilige manier om informatie uit te wisselen voor inlichtingendiensten. Dit moest een alternatief worden voor alle koeriers die toen nog werden gebruikt. De studiegroep bleef actief tot 1992 toen BICES voor het eerst het licht zag als NAVO-'secure'-netwerk. Het toen geformeerde BICES-team bouwde een netwerk met enkele computers die toen alleen nog maar op de verschillende ministeries van defensie stonden.

Sinds 1999 is het BICES-team omgedoopt in NATO BICES-Agency en is de facto de *intranetprovider* voor militaire inlichtingendiensten geworden.●

Berghuis is altijd druk met BICES. "Er zijn honderden dingen die ik extra zou willen doen, maar dat lukt niet vanwege de tijd." Omdat het BICES-netwerk wijdverspreid is, gaat veel van zijn tijd op aan reizen. "Vorige week zat ik in Kaboel, nu ga ik een week naar Athene en vervolgens verblijf ik twee weken in Bad Ems (Duitsland, red) en een week later geef ik les in Straatsburg.

In Bad Ems en Straatsburg doceert Berghuis aan toekomstige BICES-gebruikers. Ze leren gericht 'inlichtingen-informatie' te zoeken en ze moeten vertrouwd raken met de veiligheidsregels waarmee ze werken.

Vorig jaar konden honderd mensen per jaar deelnemen aan zo'n cursus. Een van de projecten waarmee Berghuis bezig is, is het uitbreiden van de onderwijscapaciteit. Berghuis heeft in overleg met de Amerikanen het aantal deelnemers weten op te krikken naar 1300 cursisten per jaar. Hiermee wordt gehoor gegeven aan sterke groei van BICES-gebruikers.

Berghuis is een warm pleitbezorger van BICES. Als bedrijfskundig informaticus met een operationele inlichtingenachtergrond is hij erg enthousiast over het computernetwerk. "Ik hoop dat iedereen gaat nadenken over de positie van BICES", zegt hij. "Iedereen moet beseffen dat BICES er is. Je hoeft niet bij iedere nieuwe missie een nieuw netwerk te ontwikkelen. Dat besef moet groeien en die boodschap mag meer uitgedragen worden."●

Sesam open u

Het probleem bij grote netwerken is dat je het overzicht kwijt raakt. Om de juiste informatie te kunnen opvragen heeft het BICES-Agency een 'tool' ontworpen waarmee wordt bijgehouden wie welke informatie op het netwerk heeft gezet. Dit programmaatje heet heel toepasselijk 'Open SESAME' waarmee de toegang tot een grot vol kostbaarheden werd verkregen.

Bij het programmaatje 'Open SESAME' wordt gewerkt met zogenoemde 'datacards'. Deze zijn het beste te vergelijken met de vroegere kaartenbakjes in de bibliotheek. Wanneer iemand een document publiceert op BICES moet deze eerst (via een digitaal formulier) aangeven waar het over gaat. De publicist geeft een aantal steekwoorden op. De specifieke aanduiding noemen ze 'meta-gegevens', gegevens die iets zeggen over de inhoud van het document.

‘Uitzending na

Een thermosfles, een paar laarzen, een slaapzak, scherfwerend vest, afwasborstel, helm, sokken, gevechtstenuue. Nee, geen lijstje ter voorbereiding van de vakantie, maar een winkelwagen vol met spullen die nodig zijn voor uitzending, de uitzending van Nadine Oostveen-Deighton.

Oostveen (26) is kapitein van de Koninklijke Luchtmacht en vervuult op 3 juni haar dagelijkse werkzaamheden bij de MIVD om voor zes maanden als analist in Bosnie te werken. INGELICHT wil weten wat deze jonge vrouw beweegt om in dienst te gaan bij de krijgsmacht met de kans om als inlichtingenofficier zes maanden lang van huis te zijn

Nadine vertelt: “Na het afronden van de HAVO en MTS-werktuigbouwkunde wilde ik bij de luchtmacht aan de slag als vlieger. Helaas waren mijn ogen niet goed genoeg. De opleiding Inlichtingen- en Veiligheid is zeker geen tweede keus geweest. Het is een operationele functie waar je, zeker als je op een squadron zit, direct met het vliegen te maken hebt”.

Na de opleiding wordt Oostveen geplaatst bij het 312 squadron als ‘Intell-officier’. “De taak van een inlichtingenofficier bij een squadron is het briefen

van vliegers over onderwerpen die voor een vlieger van wezenlijk belang kunnen zijn”, vervolgt de luchtmacht kapitein. “Wat is de politieke situatie van een bepaald land of regio, over welke wapensystemen beschikt het en waar zijn deze gesitueerd?”

Dit wordt niet de eerste uitzending voor Oostveen. In het najaar van 1998 is zij voor drieëneenhalve maand in Villafranca (Italië) geweest. Nederlandse en Belgische vliegers waren daar gestationeerd in het kader van SFOR (Stabilization Force). Zij vlogen dagelijks boven Bosnië.

Voor iedere missie werden de vliegers gebriefd over de politieke en militaire situatie van de gebieden waarover ze vlogen. De ‘Intell-cell’ bestond toen uit zes Nederlandse medewerkers. “Deze periode was relatief rustig”, vervolgt Oostveen. “Er werden geen bombardementen uitgevoerd, want er was geen crisissituatie. Maar deze eerste uitzending heeft wel veel indruk op mij gemaakt. Wat me uit deze periode het meest is bijgebleven, is dat ik voor het eerst het gevoel had dat het menens was. Geen oefensituatie meer. Nee, een echt gebied in plaats van blauwland of grijsland (termen gebruikt tijdens oefeningen, red). Een kaart met daarop echte wapensystemen aangegeven.

“Je bent serieus met je vak bezig en je krijgt de kans te laten zien wat je in huis hebt. Je hebt heel lang geoefend, nu laat je zien dat je het echt kan. Nee, ik vond het niet eng, maar het werken in zo’n situatie doet wel een enorm beroep op je verantwoordelijkheidsgevoel.

“Ik heb altijd geprobeerd vanuit de vlieger in de cockpit te redeneren. Je plaatst jezelf in de cockpit en denkt, wat zou ik (als vlieger) willen weten, wat is belangrijk om een missie goed te kunnen volbrengen, wat kan ik tegenkomen, wat zou gevaar op kunnen leveren.

“Na de missies volgt de zogenoemde debriefing, waarin je de vlieger naar bijzonderheden vraagt. Heb je onderweg nog dingen gezien die we niet gebriefd hebben? Ben je misschien aangestraald door een radar op een positie waarvan we niet op de hoogte waren? Is een systeem verplaatst? Al deze informatie verwerk je in je volgende briefing, er worden immers verschillende missies per dag gevlogen.”

Hierna volgen nog twee uitzendingen naar Amendola in Italië. De korte

School voor Vredesmissies

De SVV leidt militairen en burgers op die op individuele basis deelnemen aan vredesmissies en humanitaire acties. De Europese politiemacht wordt er bijvoorbeeld opgeleid, maar ook journalisten die naar operatiegebieden gaan bezoeken de school.

De SVV werkt missiegericht en levert dus maatwerk. Er zijn verschillende algemene modules waaronder die van peace keeping-technieken (waarbij onderwerpen als patrouilleren en inspecteren aan bod komen) en ammunition awareness (bekendheid met de gevaren van munitie).

De missiegerichte module maakt de cursist ook vertrouwd met organisaties als de VN, OVSE, EU en NGO's. Ook de verschillende mandaten, Status of Forces

Agreements, Rules of Engagement en werk- en leefomstandigheden worden aan de orde gesteld.

Sociale vaardigheden worden belicht in lessen over omgaan met media, omgaan met andere culturen, gedragscodes en stress- en traumapreventie.

Ook gaan de docenten in op technische onderwerpen zoals satellietcommunicatie en noodreparaties aan voertuigen. Tussendoor is er ook aandacht voor de militaire basisvaardigheden.

Wat evenzo belangrijk kan zijn, is dat de school Thuisfrontinformatiedagen organiseert. De uitgezonden militair of burger en hun partner of relatie wordt dan geïnformeerd over de actuele situatie in het uitzendgebied, de werkwijze van het Thuisfrontcomité en de taken van de Maatschappelijke Dienst Defensie.●

ar Bosnië maakt de cirkel rond

periode in het voorjaar 1999 was heel hectisch, twaalf uur op, twaalf uur af, zeven dagen per week; de Kosovo-crisis was aan de gang. In het najaar volgde een periode van drieënhalve maand, de druk was toen behoorlijk afgenomen.

Na de uitzending werd Oostveen begin 2000 overgeplaatst naar het Bureau Technische Inlichtingen van de Afdeling Militaire Inlichtingendienst Koninklijke Luchtmacht (AMIDKLu). Dit bureau ging over in het bureau Militaire Techniek van de MIVD.

“Juist dit bureau heeft mijn interesse, dat komt natuurlijk ook door mijn technische achtergrond. De ontwikkeling en verspreiding van geavanceerde wapensystemen, ondanks allerlei verdragen die deze ontwikkeling tegen willen gaan, zorgt voor een toenemende dreiging, ook in gebieden waar de Nederlandse krijgsmacht opereert. Daarom juist vind ik het belangrijk de ontwikkeling van deze systemen in kaart te brengen en te waarschuwen voor de eventuele gevolgen als wapensystemen worden ingezet. In het cluster ‘missiles’ volg ik deze systemen in de aandachtsgebieden zoals ze staan vermeld in de Inlichtingenbehoefte Defensie.

“Wat het werk betreft, zie ik erg uit naar deze uitzending. Op het squadron doe je ervaring op, daar leer je welke informatie een vlieger nodig heeft om zijn missie tot een goed einde te brengen. Bij de MIVD leer je om ‘ruwe’ informatie te analyseren tot een product dat gebruikt wordt door de diverse onderdelen van de krijgsmacht. Al deze ervaring kan ik gebruiken bij mijn uitzending naar de National Intelligence Cell Sarajevo. De ‘ruwe’ informatie die je daar verzamelt en uitwisselt, wordt weer gebruikt voor inlichtingen- en veiligheidsproducten bij de MIVD. En mijn eerdere uitzendingen waren ook in het kader van SFOR. De cirkel is dan wat mijn werkervaring betreft, rond.

“Ik vind het natuurlijk niet even leuk om zes maanden weg te zijn van huis. Zes maanden is wel erg lang. Gelukkig is mijn man ook vaak weg voor zijn werk, dat maakt het gemakkelijker. Bovendien heeft hij als vlieger bij de Luchtmacht gediend en is ook uitgezonden geweest. Dus wat dat betreft is er alle begrip en support, dat maakt het weer wat makkelijker.”

Uitzenddatum

“De voorbereiding op deze uitzending viel me zwaarder dan ik had gedacht. Bijna een jaar voor mijn uitzenddatum begon het opwerken. Dit was zo ver van tevoren omdat ik eerst reserve stond voor een collega die binnenkort terug-

komt. Het zou prettig zijn geweest wanneer dit wat beter op elkaar afgestemd had kunnen worden.

De periode tussen de verschillende opwerk-activiteiten was groot en het duurt lang eer je daadwerkelijk het land verlaat. Je zit er dan wel een beetje tegenaan te hikken.

“Maar goed voorbereid ben ik wel. Gelukkig zit ik dicht bij het vuur, dus binnen de MIVD heb ik me goed kunnen inlezen in de materie. Je loopt gemakkelijk even bij een collega naar binnen om allerlei informatie over de regio op te vragen. Gesprekken met collega’s die eerder naar het gebied zijn geweest, hebben ook veel bijgedragen aan mijn beeldvorming over wat me te wachten staat.”

Eén van de elementen die in de opwerkperiode thuishoren, is het voorbereidingstraject aan de School voor Vredesmissies”. Oostveen heeft er de meeste modules gevolgd en vond de cursus goed inspelen op actuele situaties. “Deze lessen waren beslist niet zonde van de tijd. De cursus werkt missiegericht, maar jammer genoeg had ik geen klasgenoten die in hetzelfde gebied komen te werken als ik.

MIVD’ers worden op individuele basis uitgezonden, niet vanuit een organieke eenheid. Dus de voorbereidingsperiode onderga je ook alleen, dat vind ik wel jammer. Je hoort niet bij een groep die vanaf het begin tot het einde met en bij elkaar blijft. Nu moet je toch opnieuw contacten leggen en je belt toch sneller op naar iemand die je kent.”

Na de School voor Vredesmissies in Amersfoort heeft Oostveen ook nog enkele dagen doorgebracht op de School Militaire Inlichtingendienst in Ede. De Groene Dagen die ze doorliep waren nodig om weer vertrouwd te raken met het persoonlijk wapen. “Tot slot heb ik mijn uitzendpakket opgehaald in Utrecht. Nu ben ik er echt klaar voor.” ●

MIVD en vredesoperaties

De MIVD draagt meer dan één steentje bij aan (vredes)operaties van Defensie. De dienst levert niet alleen informatie voor besluitvorming, maar zij levert ook steun bij de uitvoering van vredesoperaties zelf.

In een jaar worden ongeveer zestig MIVD’ers uitgezonden. Bij SFOR (Stabilization Force) gaan ieder half jaar 9 MIVD’ers op uitzending. Voor de ISAF-vredesmacht zijn dat 13 MIVD’ers per kwartaal. Dat zijn alleen al zestig MIVD’ers per jaar voor deze twee missies. Bij de MIVD werken ongeveer 720 personen. De uitzendingen trekken dus een wissel op de collega’s die achterblijven en die in deze periode toch hun producten goed moeten blijven leveren.

MIVD’ers in den vreemden worden ingezet bij een Nationale Inlichtingen Cel (NIC) of bij een contrainlichtingen en veiligheidsteam (CIV-team). De NIC’s zorgen voor de inlichtingenuitwisseling tussen Nederland en de uitgezonden eenheden. Deze NIC’s staan in verbinding met de Current Intelligence Unit van de MIVD zodat de rapportages vanuit de operatiegebieden snel verwerkt kunnen worden en de NIC’s ook continu op de hoogte gehouden worden van alle relevante informatie. De CIV-teams analyseren in het uitzendgebied activiteiten van regionale inlichtingendiensten en van terroristische en criminele groeperingen. Dit doen ze om de uitgezonden eenheden zo goed mogelijk te kunnen beschermen. De bevindingen worden via het NIC aan de MIVD gerapporteerd. Inlichtingen- en veiligheidsrapportages en analyses worden opgesteld voor uitgezonden eenheden, de militaire top van Defensie en bewindslieden. ●

Minister stuurt zesde MIVD-jaarverslag naar de Tweede Kamer

Op 1 mei heeft minister Kamp van Defensie het jaarverslag van de Militaire Inlichtingen en Veiligheidsdienst (MIVD) aan de Tweede Kamer aangeboden. Het jaarverslag loopt van 5 februari 2002 tot 15 maart 2003 en telt 68 pagina's. Het is de zesde keer dat de inlichtingendienst een openbaar jaarverslag publiceert.

Door Edward Buskens

Het jaarverslag richt zich vooral op de belangrijkste ontwikkelingen van afgelopen jaar voor de inlichtingendienst. Het behelst de nationale en internationale strijd tegen het terrorisme, de vredesoperaties op de Balkan en de ontwikkelingen in en rond Afghanistan. De ontwikkelingen in Irak, die vanaf medio 2002 tot op heden veel aandacht van de MIVD vroegen, worden eveneens in het jaarverslag geschetst. Ook proliferatie en militaire techniek zijn belangrijke onderwerpen voor de MIVD en hebben daarom een plaats gevonden in het verslag.

Naast de inlichtingentaak van de MIVD gaat het jaarverslag ook in op

ontwikkelingen op het gebied van contra-inlichtingen- en veiligheid. In de paragraaf over anti-militarisme staat dat in 2002 in totaal 102 acties tegen defensieobjecten zijn geregistreerd.

Onder invloed van de militaire operaties in Afghanistan en Irak nam de MIVD een nieuwe tendens waar. Demonstraties en acties richten zich niet alleen meer tegen kernwapens en militaire aanwezigheid in het algemeen, maar meer en meer tegen de 'nieuwe oorlog'. Voorbeelden hiervan zijn de acties tegen Amerikaanse oorlogsschepen in Eemshaven en tegen de Marinekazerne in Amsterdam. Het draagvlak in de Nederlandse samenleving voor klassiek anti-militaristische acties was het afgelopen jaar gering. Voor acties tegen de 'nieuwe oorlog' was meer sympathie.

Uit publicatie blijkt ook dat het aantal veiligheidsonderzoeken met ongeveer twintig procent is toegenomen ten opzichte van het jaar ervoor. De oorzaak hiervan is de toegenomen wervingsactiviteiten bij Defensie, de extra beveiligingsmaatregelen in verband met de strijd tegen terrorisme en de deelname van de krijgsmacht aan buitenlandse vredesmissies.

Het jaarverslag vermeldt ook de aandachtgebieden voor het komend jaar. Deelname aan International Security Assistance Force (ISAF) zal – evenals als in het afgelopen jaar – in 2003 een aanzienlijke inspanning van de MIVD vergen.

Nu de regering onderzoekt of Nederland gaat deelnemen aan een militaire stabilisatiemacht in Irak, ligt er extra werk voor de MIVD in het verschiet. Verder zal de dienst zich blijven richten op de Balkan vanwege de voortdurende betrokkenheid van de krijgsmacht bij het vredesproces aldaar. Vanwege het belang van stabiliteit in het Midden-Oosten voor de internationale verhoudingen, blijft de MIVD ook aandacht houden voor deze regio.

Omdat de afdeling Productie (sinds 1 oktober jongstleden) formeel is belast met de voorziening van operationele inlichtingen voor de Chef Defensiestaf, de zogenoemde J2 functie, zal op dit gebied extra inspanningen worden verwacht.

Het 'Actieplan Terrorismebestrijding en Veiligheid van de Regering' heeft ertoe geleid dat de locatie in Zoutkamp voor satellietinterceptie wordt uitgebreid met extra schotelantennes en apparatuur. Daarnaast wordt een Nationale Signal Intelligence Organisatie (NSO) opgericht, die de interceptie van niet kabelgebonden telecommunicatie door de MIVD en AIVD gaat faciliteren. Over de concrete invulling van deze Signal Intelligence-organisatie wordt op dit moment nog overlegd tussen de betrokken diensten.

Het uitbrengen van een jaarverslag door de diensten (de MIVD en de AIVD) is voorgeschreven in de Wet Inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Wiv). In het jaarverslag moet in ieder geval een overzicht staan van de aandachtsgebieden waarop de diensten zich het afgelopen jaar hebben gericht. Ook moeten ze de aandachtsgebieden vermelden voor het lopende jaar.

Na lezing van het jaarverslag zullen leden van de Tweede Kamer vermoedelijk een aantal schriftelijke vragen stellen aan de Regering. Als daar volgens de Tweede Kamer aanleiding toe is, kan daarna nog in een algemeen overleg of tijdens de begrotingsbehandeling met de minister over het jaarverslag worden gedebatteerd.

Zowel het jaarverslag als de parlementaire behandeling daarvan zijn openbaar en dus voor iedereen toegankelijk. Gerubriceerde operationele informatie wordt alleen behandeld in de Vaste Commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten van de Tweede Kamer. De leden van deze commissie zijn gebonden aan geheimhouding. Deze commissie bestaat uit de voorzitters van de vier grootste fracties in de Tweede Kamer.

Omdat de fractievoorzitter van de Socialistische Partij (SP) die benoeming niet heeft aanvaard, bestaat de commissie sinds 1 april uit drie leden: Maxim Verhagen (CDA), Wouter Bos (PvdA) en Gerrit Zalm (VVD). Speciaal voor hen schrijft de MIVD een gerubriceerd jaarverslag waarin staat welke bijzondere middelen de dienst heeft ingezet en welke resultaten dat heeft opgeleverd.●

Het was de bedoeling dat de MIVD'ers herkenbaar waren aan een speciaal T-shirt. Maar door alert state bravo mochten de lopers niet met het shirt aan de start verschijnen.

MIVD'ers doen mee aan de City-Pier-City-run

Zaterdag 29 maart namen zes medewerkers van de MIVD deel aan de City-Pier-City run in Den Haag. De heren Hans Claessen en Jan van den Bogerd schreven zich in voor de halve marathon van Den Haag naar Scheveningen en terug.

Anneke Bader, Paul Delmeer en Jan de Rooij deden mee aan de business run. Zij liepen in teamverband de tien kilometer-prestatie-loop die van Den Haag in de rich-

ting van Scheveningen liep.

Delmeer sprak de hoop uit volgend jaar met een volledig MIVD-business-team aan de startlijn te kunnen verschijnen. De inschrijfkosten, die dit jaar zijn betaald door Dienst Personeel & Organisatie (DP&O), bedragen 375 euro. "Maar daar krijg je wel een broodje, consumptiebon, kleedruimte en een after-loopparty voor terug", promoot Delmeer de prestatie-loop. ●

UITSLAG

10 kilometer businessrunz

Dhr Jan de [redacted] 52:10

Aoo Paul [redacted] 57:18

Mw. Anneke [redacted] 63:37

Halve marathon

Dhr. Hans [redacted] 1:37:32

Aoo Jan van den [redacted] 1:47:43

MUTATIES PER 1 MAART 2003

Indiensttreding MIVD:

Sgt. J.J.W. [redacted] Hoofdafdeling Productie., Afdeling Analyse & Rapportage, Current Intelligence Unit, Bewerker Dienstploeg CRT m.i.v. 1 maart 2003

Lkol J.A. van [redacted] Hoofdafdeling Productie, Afdeling Analyse & Rapportage, Current Intelligence Unit, Hoofd CIU m.i.v. 1 maart 2003

Dhr. M.D. de [redacted] Hoofdafdeling Bedrijfsvoering, Afdeling Informatiemanagement, Systeemontwerper/Programmeur m.i.v. 1 maart 2003

Dhr. N. [redacted] Hoofdafdeling Productie, Afdeling Verbindingsinlichtingen, Hoofd Sectie Operationeel Syteem Beheer Den Haag, m.i.v. 1 april 2003.

Dhr. H.M. [redacted] Hoofdafdeling Bedrijfsvoering, Afdeling Informatiemanagement, Beleidsmedewerker m.i.v. 1 maart 2003

Mw. W. de [redacted] Hoofdafdeling Productie, Afdeling Analyse & Rapportage, Current Intelligence Unit, CIT(2) m.i.v. 4 maart 2003

AOO Y.E.B. van [redacted] Hoofdafdeling Productie, Afdeling Analyse & Rapportage, Current Intelligence Unit, CRT, Eerste bewerker Dienstploeg/Plv. Hoofd m.i.v. 24 maart 2003

Dhr. J. de [redacted] Hoofdafdeling Bedrijfsvoering, Afdeling Personeel & Organisatie, Consulenteam A, Administratief Medewerker Rechtspositie en Algemene Ondersteuning m.i.v. 1 april 2003

Interne overplaatsing:

Dhr. A.J. [redacted] Hoofdafdeling Productie, Afdeling Verbindingsinlichtingen, Verwervingscentrum, Sectie Kenmerkanalyse, Medewerker Sectie Kenmerkanalyse HBO m.i.v. 1 april 2003

Uitdiensttreding MIVD:

SGTLDGB T.H.A. [redacted] m.i.v. 14 april 2003

Uitdiensttreding Defensie:

Dhr. drs. M. [redacted] m.i.v. 1 maart 2003

Dhr. S.P. [redacted] m.i.v. 31 maart 2003

Dhr. B.J. van [redacted] m.i.v. 1 april 2003

Basis Werkomgeving (5)

De bundel software die standaard op ieder Donar werkstation is geïnstalleerd wordt door systeembeheer aangeduid als de 'Basis Werkomgeving' (BWO). Onlangs is het bureau Systeembeheer begonnen met de uitrol van versie 4 van de BWO, voor zowel de statische als de mobiele werkplekken.

Door Martijn van Hoesel

De belangrijkste verandering is de manier waarop een werkstation is 'ingespoeld'. Dit werd voorheen gedaan met een zogenoemd installatie-script, dat alle software in een bepaalde volgorde installeert. Dit script is voor het eerst ontwikkeld in 1999 en daarna voortdurend aangepast. De BWO die momenteel nog gebruikt wordt bij de MIVD is dus eigenlijk gebaseerd op de eerste versie uit 1999. De nieuwe BWO is daarom helemaal opnieuw gedefinieerd. De nieuwe manier van 'inspoelen' is gebaseerd op 'images'. Een image is een kopie van een compleet ingerichte harde schijf. Via het netwerk wordt een 'image' op de harde schijf van een werkstation gekopieerd. Binnen een kwartier staat een compleet

ingericht werkstation klaar! In combinatie met het gebruik van een installatie-beheerprogramma heeft systeembeheer voortaan een duidelijk beeld van de geïnstalleerde versies van alle softwarebibliotheken (DLL's) op de werkstations bij de MIVD.

Tip: U kunt controleren welke BWO-versie u gebruikt door in het Control Panel te kiezen voor 'System'.

Wat is veranderd?

De meest in het oog springende verandering is de nieuwe versie van de Windows Verkenner (Explorer). Die is nu voorzien van een zogenoemde 'Quick Launch Bar' 1. Op deze balk, die rechts naast de Start knop zit, kunt u snelkoppelingen te plaatsen naar programma's en documenten.

Ook heeft de Windows NT Verkenner een gedaanteverandering ondergaan.

Zo is er op de knoppenbalk een 'Back' en 'Forward' 2 knop bijgekomen, waarmee u snel tussen folders kunt bladeren.

Tip: Selecteer een folder en kies vervolgens in het 'Favorites' menu voor 'Add to Favorites'. De folder wordt dan toegevoegd aan de lijst met favorieten. De volgende keer dat u de folder selecteert in het menu, springt de Verkenner in één keer naar deze folder toe.

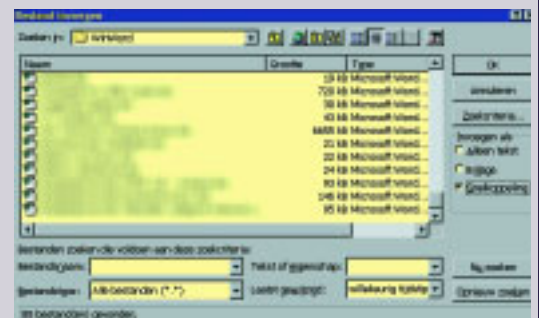
Nog een tip: De nieuwe versie van Verkenner biedt meer mogelijkheden om de weergave van folders naar eigen smaak aan te passen. Eénmaal de juiste lay-out gevonden? Kies voor 'Tools | Folder Options' en klik in het tabblad 'View' op 'Like Current

Folder'. De weergave van het huidige venster wordt dan door Windows toegepast op alle vensters van Verkenner, nadat deze opnieuw geopend worden.

Outlook 98

Er is ook een nieuwe versie van Outlook 98 geïnstalleerd op de nieuwe BWO. Gezien alle Outlook-virussen die in omloop zijn, gaat de nieuwe versie anders om met bijlagen. Zo is het niet meer mogelijk om vanuit Outlook bestanden te openen die eindigen met extensies als .lnk, .zip en .mdb. De toegang naar het Outlook Adres Boek met behulp van Visual Basic is ook aangepast. Dit is om te voorkomen dat zogenoemde macrovirussen, die gebruik maken van de Outlook adressenlijst zich verspreiden.

Tip: Wilt u snelkoppelingen via Outlook 98 naar documenten versturen, kies dan voor de optie 'Invoegen als Snelkoppeling' in het venster 'Bestand invoegen'.

Door gebruik te maken van een snelkoppeling wordt alleen een verwijzing naar het document meegestuurd, en niet het hele document zelf. Dit kan de nodige kilobytes per bericht schelen! Uiteraard dienen zender en ontvanger toegang te hebben tot het betreffende document.

Beveiliging

Op de laatste Basis Werkomgeving was het 'Basis Beveiligingsniveau' van toepassing. Dit is het beveiligingsniveau zoals voorgeschreven voor LAN2000 (ongebruiceerd Defensie netwerk). Met de nieuwe BWO is het 'NATO SystemHigh' beveiligingsvoorschrift geïmplementeerd. Dit betekent dat toegang tot bepaalde beheerder-programma's beperkt is tot beheerders. Hieronder vallen onder andere netwerk hulpprogramma's zoals ping en nbstat.

Laptops

Niet alleen de desktops (statische werkplekken) maar ook de laptops (mobiele werkplekken) worden voorzien van de nieuwe Basis Werkomgeving. Hierbij is als uitgangspunt genomen dat de laptop BWO zoveel mogelijk moet lijken op de Donar BWO. Uiteraard is de BWO niet helemaal gelijk, omdat de laptop nu eenmaal geen netwerkfaciliteiten heeft.

Op één belangrijk punt wijkt de Laptop BWO4 af van Donar BWO4. Voortaan wordt iedere laptop uitgerust met VSoft-Confli. Deze software versleutelt de hard-disk van de laptop. De laptop kan dan gebruikt worden voor het verwerken en opslaan van gerubriceerde gegevens tot en met Staatsgeheim Confidencieel. Iedere medewerker die permanent een laptop van BSB tot zijn of haar beschikking heeft, wordt opgeroepen om deze te laten voorzien van de nieuwe BWO4 met VSoft. De bruikleenovereenkomst moet ook opnieuw getekend worden. ●